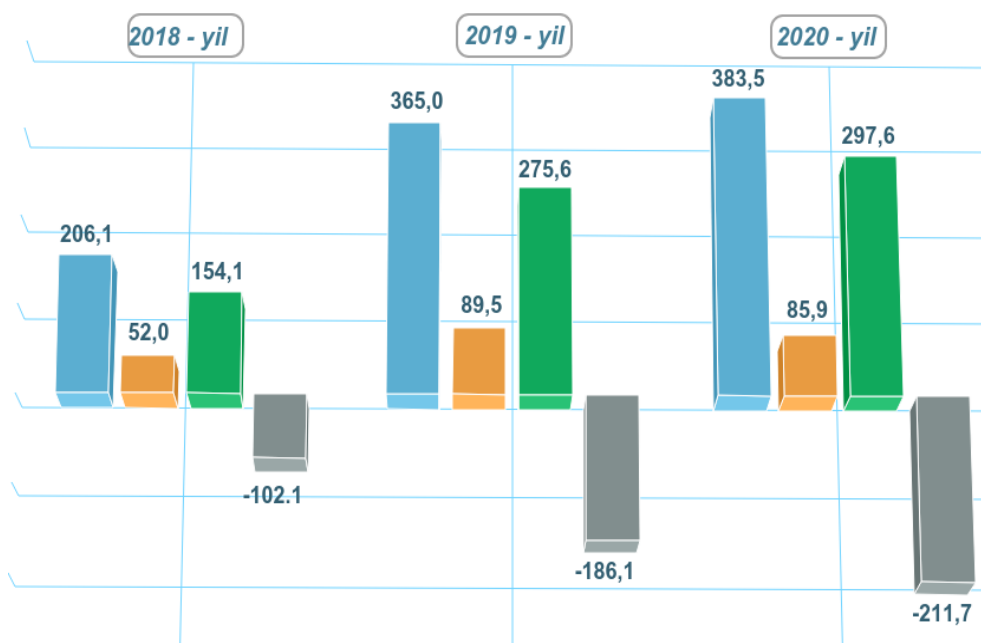


JIZZAX VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020- yil yanvar-avgust oylari uchun dastlabki ma'lumot)

Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2020- yil yanvar-avgust oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 383,5 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 18,5 mln. AQSh dollariga yoki 5,0 % ga oshdi.

TASHQI SAVDO
AYLANMASI
VA BALANSI
(yanvar-
avgust, mln.
AQSh dollari)



Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasi tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keying o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

JIZZAX
VILOYATI
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
ENG YUQORI
ULUSHGA EGA
BO'LGAN
DAVLATLAR
(2020- yil
yanvar-avgust,
mln. AQSh
dollari, ulushi,
% da)

TSA da eksport hajmi 85,9 mln. AQSh dollariga (3,9 % ga kamaydi) va import hajmi 297,6 mln. AQSh dollariga (8,0 % ga oshdi) yetdi. Hisobot davrida – 211,7 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	113,8	7,2	106,6	29,7
Chexiya Respublikasi	95,0	-	95,0	24,8
Turkiya	41,2	20,5	20,7	10,8
Rossiya Federatsiyasi	31,2	19,1	12,1	8,1
Litva	25,3	-	25,3	6,6
Qozog'iston	16,0	14,6	1,4	4,2
Latviya	11,0	-	11,0	2,9
Tojikiston	10,9	10,9	-	2,8
Koreya Respublikasi	8,9	-	8,9	2,3
Polsha	4,1	1,1	3,0	1,1

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishildi.

Viloyatimiz jahonning 60 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasi (29,7 %) Chexiya Respublikasi (24,8 %), Turkiya (10,8 %), Rossiya Federatsiyasi (8,1 %), Litva (6,6 %), Qozog'iston (4,2 %), Latviya (2,9 %) va Tojikistonda (2,8 %) qayd etilgan.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

Xususan, qo'shni davlatlar Turkmaniston va Qozog'iston bilan TSA da so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA Qozog'iston, Tojikiston, Qirg'iz Respublikasi bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Rossiya, Xitoy, Koreya Respublikasi va Turkiya davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan 9 ta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Xitoy Xalq Respublikasi (113,8 mln. AQSh dollari), Chexiya Respublikasi (95,0 mln. AQSh dollari), Turkiya (41,2 mln. AQSh dollari), Rossiya Federatsiyasi (31,2 mln. AQSh dollari), Litva (25,3 mln. AQSh dollari), Latviya (11,0 mln. AQSh dollari), Qozog'iston (16,0 mln. AQSh dollari), Tojikiston (10,9 mln. AQSh dollari) va Koreya Respublikasi (8,9 mln. AQSh dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 11 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**JIZZAX
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-
avgust,
mln. AQSh
dollari)**

Davlatlar	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Xitoy Xalq Respublikasi	53,2	79,6	113,8
Eksport	8,4	6,5	7,2
Import	44,8	73,1	106,6
Saldo	-36,4	-66,6	-99,4
Chexiya Respublikasi	0,1	3,7	95,0
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	0,1	3,7	95,0
Saldo	-0,1	-3,7	-95,0
Turkiya	26,5	56,0	41,2
Eksport	8,8	19,6	20,5
Import	17,7	36,4	20,7
Saldo	-8,9	-16,8	-0,2
Rossiya Federatsiyasi	38,2	51,1	31,2
Eksport	16,8	21,9	19,1
Import	21,4	29,3	12,1
Saldo	-4,6	-7,4	7,0
Litva	2,5	23,1	25,3
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	2,5	23,1	25,3
Saldo	-2,5	-23,1	-25,3
Latviya	9,9	27,8	11,0
Eksport	0,1	0,1	0,0
Import	9,8	27,6	11,0
Saldo	-9,7	-27,5	-11,0
Qozog'iston	27,4	27,3	16,0
Eksport	10,4	16,2	14,6
Import	17,1	11,1	1,4
Saldo	-6,7	5,1	13,2

JIZZAX
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-
avgust,
mln. AQSh
dollari)

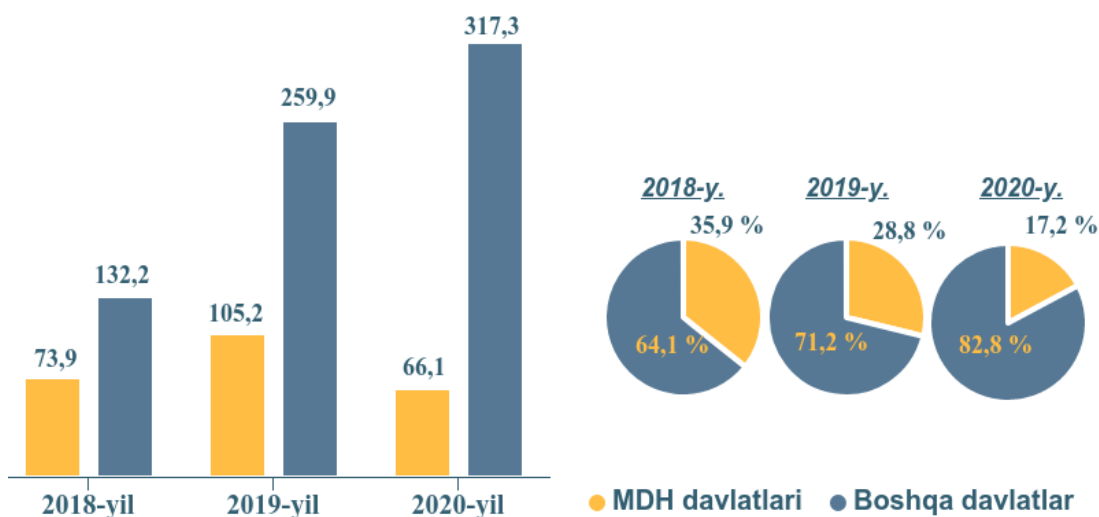
Davlatlar	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Tojikiston	0,7	7,0	10,9
Eksport	0,7	6,8	10,9
Import	0,0	0,2	0,0
Saldo	0,7	6,6	10,9
Koreya Respublikasi	2,6	20,3	8,9
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	2,6	20,3	8,9
Saldo	-2,6	-20,3	-8,9
Italiya	1,7	2,0	3,5
Eksport	0,3	1,9	2,2
Import	1,4	0,1	1,3
Saldo	-1,1	1,8	0,9
Qirg'iz Respublikasi	1,5	4,7	2,8
Eksport	1,5	4,6	2,7
Import	0,0	0,2	0,1
Saldo	1,5	4,6	2,7
Belarus Respublikasi	1,2	5,9	2,8
Eksport	0,5	0,4	0,7
Import	0,7	5,5	2,1
Saldo	-0,2	-4,9	-1,4
Gongkong	0,5	0,4	2,9
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	0,5	0,4	2,9
Saldo	-0,5	-0,4	-2,9
Eron	6,1	5,0	1,7
Eksport	0,9	1,8	0,4
Import	5,2	3,2	1,3
Saldo	-4,3	-2,7	-1,1

JIZZAX
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-
avgust,
mln. AQSh
dollari)

Davlatlar	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Gruziya	0,1	0,8	1,0
Eksport	0,0	0,1	0,3
Import	0,1	0,7	0,8
Saldo	-0,1	-0,6	-0,5
Polsha	0,5	17,3	4,1
Eksport	0,2	0,3	1,1
Import	0,3	17,0	3,0
Saldo	-0,1	-16,7	-1,9
Pokiston	4,0	0,8	1,4
Eksport	0,3	0,6	1,4
Import	3,7	0,2	0,0
Saldo	-2,6	0,3	1,4
Turkmaniston	0,3	1,2	1,1
Eksport	0,2	0,3	0,6
Import	0,1	0,9	0,5
Saldo	0,1	-0,6	0,1
Germanya	12,3	2,9	1,3
Eksport	0,1	0,5	0,1
Import	12,1	2,4	1,2
Saldo	-12,0	-1,9	-1,1
Ukraina	4,2	7,0	1,1
Eksport	0,5	3,4	0,8
Import	3,8	3,5	0,3
Saldo	-3,3	-0,1	0,5

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2020- yil yanvar - avgust oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 17,2 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2019- yilning mos davriga nisbatan ulushi 37,2 % ga kamaygan.

JIZZAX VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-avgust, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)



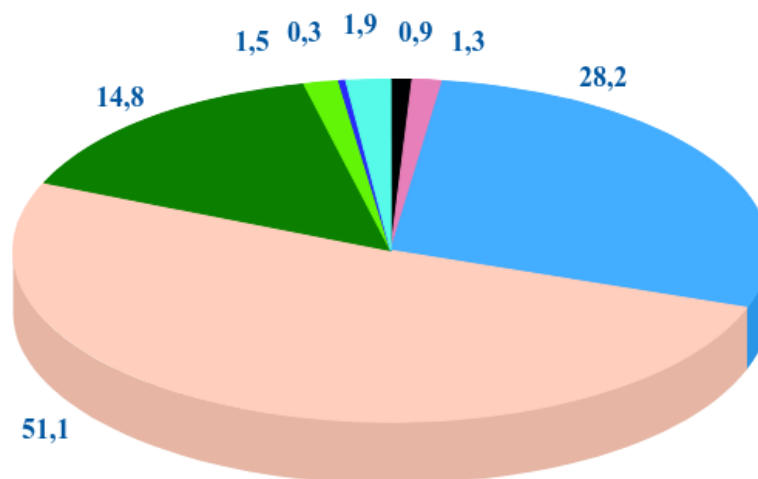
Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2020- yil yanvar-avgust oylarida 2019- yilning mos davriga nisbatan oshgan (22,1 % ga oshdi) va jami TSA dagi ulushi 82,8 % ni tashkil etdi.

JIZZAX VILOYATINING EKSPORTI (2020- yil yanvar - avgust)

Joriy yilning yanvar-avgust oylarida mamlakatning eksportyorlar soni 151 tani tashkil etib, ular tomonidan 85,9 mln. AQSh dollari qiymatidagi (2019- yilning mos davriga nisbatan 3,2 % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,7 % ni tashkil etib, ular asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (51,1 %), mineral yoqilg'i, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (28,2 %), turli xil tayyor buyumlar (14,8 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (1,9 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

XSST
BO'YICHA
EKSPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-avgust,
ulushi, % da)



**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
EKSPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-avgust)**

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	85,9	49,6	36,4	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,7	0,6	0,2	0,9	1,1	0,6
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	1,1	1,0	0,1	1,3	2,0	0,3
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	24,2	16,5	7,7	28,2	33,4	21,1
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	43,9	17,5	26,4	51,1	35,3	72,5
Turli xil tayyor buyumlar	12,7	12,5	0,2	14,8	25,3	0,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1,3	0,2	1,1	1,5	0,4	3,1
Xizmatlar	0,3	0,2	0,1	0,3	0,3	0,3
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	1,7	1,1	0,6	1,9	2,2	1,6

MDH mamlakatlari va boshqa mamlakatlarga eksportning yo'nalishi bo'yicha farqlanishlar mavjudligi kuzatilmoqda. Xususan, MDH mamlakatlarga eksportning asosiy qismi material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlariga to'g'ri kelmoqda, keyingi o'rinlarda eksport hajmi bo'yicha asosan oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar, turli xil tayyor buyumlar hamda mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallarga to'g'ri kelmoqda.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTINING
O'SISH
SUR'ATLARI
(2020- yil
yanvar-avgust)**

XSST tarkibi	2019- yilning yanvar-avgustiga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	96,1	91,2	103,5
shu jumladan:			
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	28,1	20,0	0,0
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	44,9	42,9	88,0
Ichimliklar va tamaki	5,1	5,1	0,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0	0,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	62,4	78,0	43,7
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	150,9	103,7	2,1 b.
Turli xil tayyor buyumlar	126,4	143,9	14,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	24,9	11,8	31,5
Xizmatlar	59,2	106,0	32,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	2,5 b.	177,8	10,3 b.

2020- yil yanvar-avgust oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida sezilarli o'zgarishlar qayd etilmadi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2019- yilning yanvar-avgustiga nisbatan, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlar, Turli xil tayyor buyumlar, kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar hamda xizmatlardan tashqari barcha tovar guruhlarida kamayish kuzatildi.

**EKSPORT TARKIBI
DINAMIKASI
(yanvar-avgust,
% da)**

XSST tarkibi	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	2,9	0,9
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	1,3	2,7	1,3
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0	0,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	31,3	43,3	28,2
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	52,6	32,5	51,1
Turli xil tayyor buyumlar	10,1	11,5	14,8
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	3,7	5,9	1,5
Xizmatlar	0,3	0,5	0,3
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	0,7	0,7	1,9

**XSST BO'LIMI
BO'YICHA
AYRIM
MAHSULOTLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-avgust)**

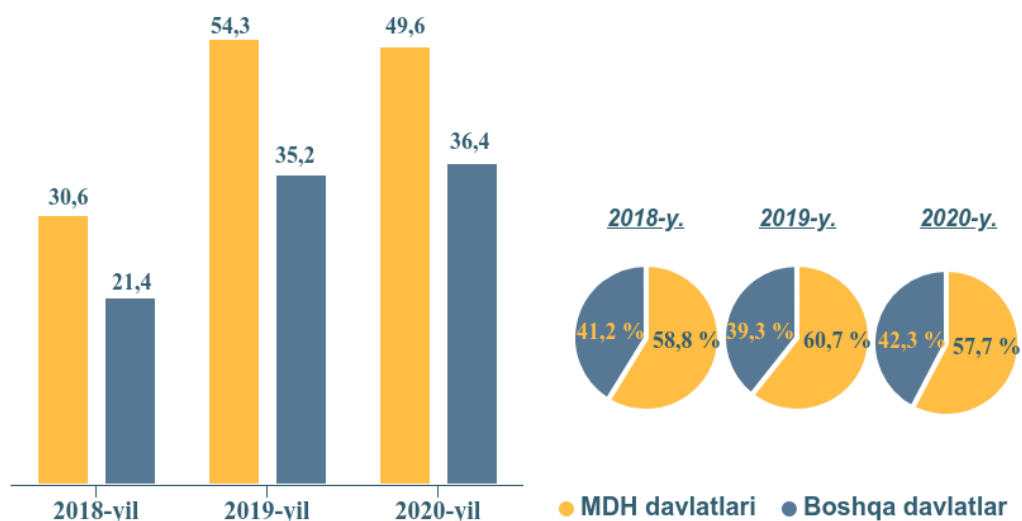
XSST bo'limi nomi	Mln. AQSh dollari	2019- yilning mos davriga nisbatan, % da
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	0,7	28,1
Xom, tozalangan yoki fraktsiyalangan o'simlik moylari va yog'lar	0,7	28,1
Mashinalar va transport uskunolari	1,2	44,9
Avtomobillar (samolyotni o'z ichiga olgan holda)	0,1	0,0
Telekommunikatsiya, ovoz yozish va ovozni qayta ishlash uchun asboblari va uskunalar	0,0	0,0
Maxsus sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	0,1	17,2
Maxsus bo'lmagan sanoat mashinalari va jihozlari n.e.c. va mashina qismlari n.e.c.	0,0	0,4
Boshqa joyda tasniflanmagan elektr mashinalari, asboblari va moslamalari va ularning elektr qismlari (shu jumladan boshqa joyda tasniflanmagan maishiy elektr jihozlari uchun elektr bo'lmagan qismlar)	1,0	64,0
Energiya ishlab chiqaradigan mashinalar va uskunalar	0,0	0,0
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0
Neft, neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0
Ichimliklar	0,0	0,0
Tamaki va tamaki mahsulotlari	0,0	0,0
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	24,2	62,4
03 bo'limiga kiritilgan hayvonlardan tashqari tirik hayvonlar	0,6	0,0
Don va undan tayyorlangan mahsulotlar	0,9	2,5 b.
Hayvonlar uchun ozuqa (pishirilgan dondan tashqari)	0,1	1,3
Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	22,1	76,7
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	0,0	5,9
Sabzavotlar va mevalar	0,0	96,2
Har xil ovqatlar va preparatlar	0,2	44,5
Baliqlar (dengiz sutemizuvchilar emas), qisqichbaqasimonlar, mollyuskalar va suvsiz umurtqasiz hayvonlar va undan tayyorlangan preparatlar	0,2	0,0
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	0,1	15697,3
Sanoat mahsulotlari	43,9	150,9
Qog'oz, karton va qog'oz pulpa, qog'oz yoki karton buyumlar	0,2	0,0

**MDH
VA BOSHQA
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-avgust,
mln. AQSh
dollari,
ulushi, % da)**

Metall buyumlar n.e.c.	0,8	3,8 b.
Mantar va yog'och mahsulotlari (mebeldan tashqari)	0,0	0,0
Teri, tayyor charm buyumlar m., mo'yna	0,0	0,0
Metall bo'lmagan mineral mahsulotlar n.e.c.	0,1	29,1 b.
Kauchuk buyumlar n.e.c.	4,3	0,0
To'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar va boshqalar	0,0	0,0
Rangli metallar	38,2	151,0
Temir va po'lat	0,3	6,9 b.
Har xil tayyor mahsulotlar	12,7	126,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan santexnika, isitish va yoritish moslamalari uchun bloklar, armatura va fiksajlar	0,0	0,0
Sayohat materiallari, sumkalar va shunga o'xshash idishlar	0,1	0,0
Mebel va armatura, choyshablar, zambil, zambil tayanchlari, yostiqlar va shunga o'xshash to'ldirilgan mebellar	9,4	108,7
Poyafzal	0,0	0,0
Kiyim va kiyim-kechak aksessuarlari	0,1	0,0
Boshqa joylarda tasniflanmagan har xil tayyor mahsulotlar	1,2	0,0
Fotosuratlar, uskunalar, sarf materiallari va optik mahsulotlar n.e.c. Soat	0,0	0,0
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	0,5	7,9 b.
Yog' va moyli urug'lar	0,7	28,1
Metall rudalari va metall parchalari	0,7	28,1
Xizmatlar	0,2	59,2
Sayohat	0,1	164,6
Transport xizmatlari	0,1	94,2
Moliyaviy xizmatlar	0,0	15,7
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	1,7	249,2
Bo'yoqlar va taninlar va bo'yoqlar	0,6	96,7
Tibbiy va farmatsevtika mahsulotlari	0,0	11,3 b.
Noorganik kimyoviy moddalar	0,1	0,0
Boshlang'ich bo'lmagan shaklda plastmassa	0,7	8158,4 b.
Boshlang'ich shaklidagi plastmassalar	0,0	0,0
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlaridan tashqari)	0,0	44,0
Boshqa joylarda tasniflanmagan kimyoviy moddalar va mahsulotlar	0,3	38,5 b.
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga oid vositalar, abraziv va yuvish vositalari	0,0	119,8

JIZZAX
VILOYATINING
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLARGA
AMALGA
OSHIRGAN
EKSPORTI
HAJMI VA
O'SISH
SUR'ATLARI
(yanvar-
avgust)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019- yil yanvar-avgustdagi 60,7 % dan 2020- yil yanvar-avgustida 57,7 % ni tashkil etdi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi 42,3 % ni tashkil etdi.

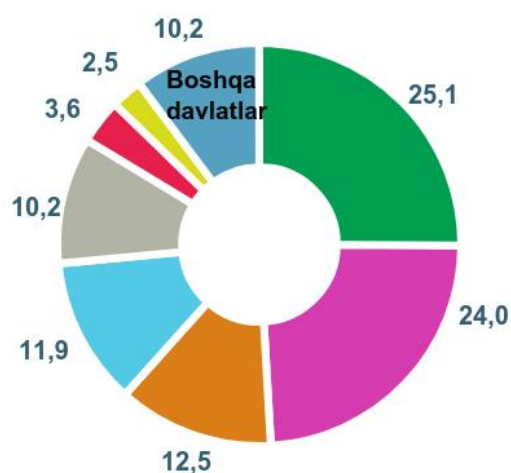


2020- yilning yanvar-avgust oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Turkiya (eksport umumiy hajmining 25,1 % i), Rossiya Federatsiyasi (24,0 %), Qozog'iston (12,5 %), Tojikiston (11,9 %), Xitoy Xalq Respublikasi (10,2 %), Qirg'iz Respublikasi (3,6 %), Italiya (2,5 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 89,9 % ni tashkil etmoqda.

JIZZAX
VILOYATINING
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLARGA
AMALGA
OSHIRGAN
EKSPORTI
HAJMI VA
O'SISH
SUR'ATLARI
(yanvar-
avgust)

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha 7 ta asosiy hamkor davlatlardan yetakchi bo'lgan Rossiya Federatsiyasining bir pog'onaga tushishi hisobiga, Turkiya eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

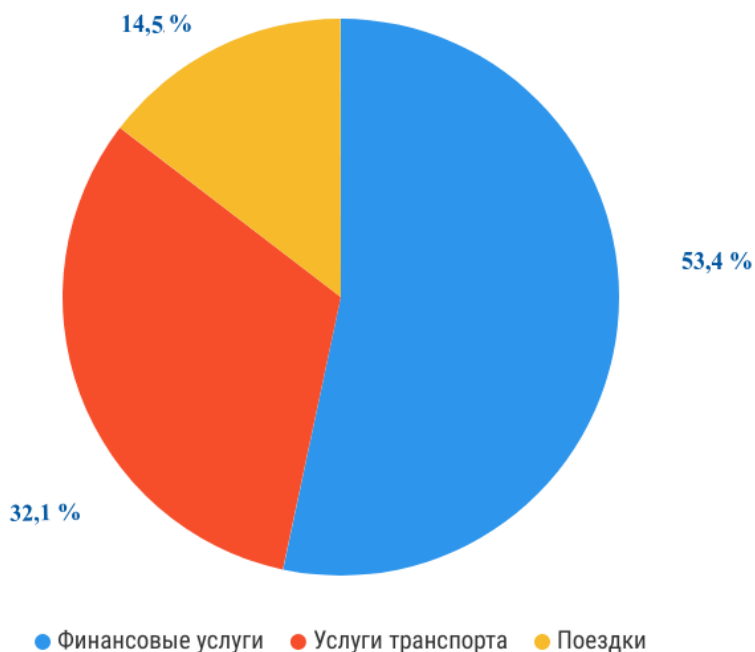
Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha geografiyasi 2019- yilning mos davriga nisbatan 35 davlatdan 33 davlatga kamaydi.



**TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTIDAGI
YIGIRMATA
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
(yanvar-avgust)**

Davlatlar	Mln.AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil
Turkiya	19,6	20,5	2,2 b.	104,9	1	2
Rossiya Federatsiyasi	21,9	19,1	130,1	87,5	2	1
Qozog'iston	16,2	14,6	156,3	90,1	3	3
Tojikiston	6,8	10,9	9,0 b.	161,1	4	5
Xitoy	6,5	7,2	77,6	110,4	5	4
Qirg'iz Respublikasi	4,6	2,7	3,0 b.	59,8	6	6
Italiya	1,9	2,2	6,3 b.	118,6	7	9
Pokiston	0,6	1,4	185,1	2,5 b.	8	19
Polsha	0,3	1,1	164,1	3,3 b.	9	12
Afg'oniston	1,1	0,9	130,7	78,0	10	0
Quvayt	0,0	0,8	0,0	0,0	11	10
Ukraina	3,4	0,8	7,3 b.	23,8	12	7
Belarus	0,4	0,7	77,1	188,4	13	16
Turkmaniston	0,3	0,6	2,2 b.	2,2 b.	14	20
Iroq	0,5	0,4	5,2 b.	90,8	15	0
Eron	1,8	0,4	2,0 b.	23,4	16	14
Singapur	0,0	0,3	0,0	0,0	17	26
Gruziya	0,1	0,3	5,5 b.	2,9 b.	18	8
Hindiston	0,1	0,1	0,0	157,0	19	27
BAA	0,2	0,1	34,5	63,3	20	23

**XIZMATLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(yanvar-
avgust,
ulushi, % da)**



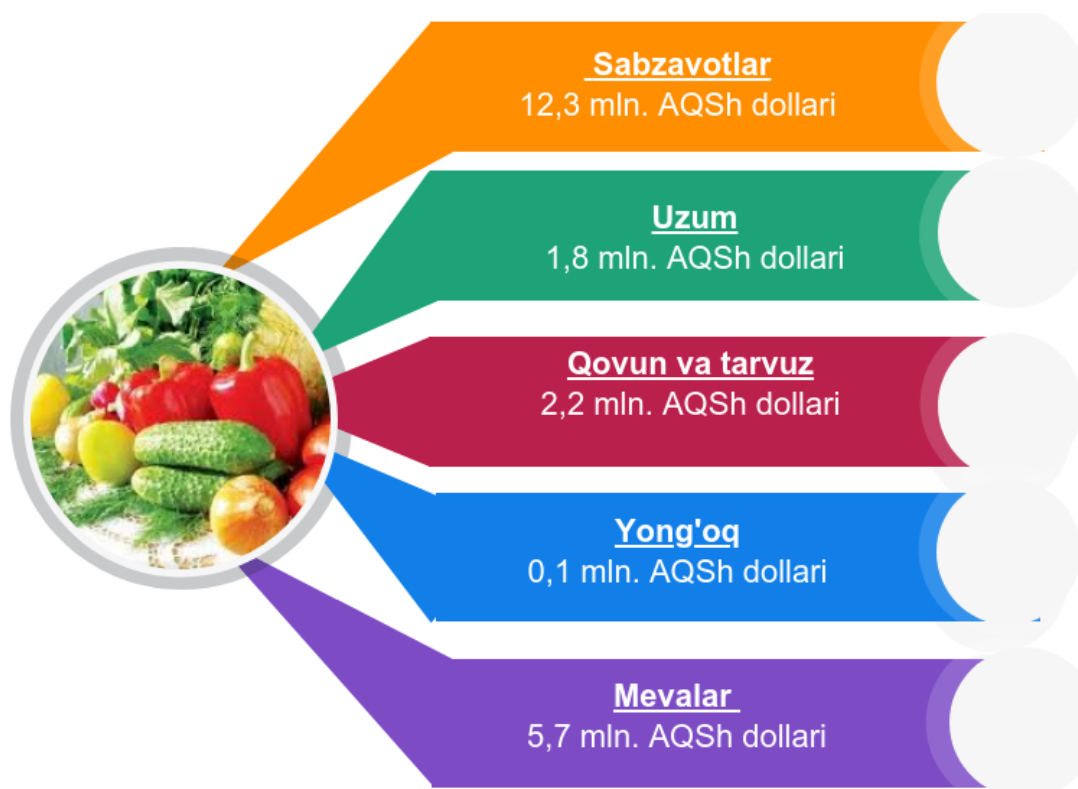
Xizmatlar eksporti hajmi 0,2 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 0,3 % ini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 40,8 % ga kamayganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi moliyaviy xizmatlar (53,4 %), transport xizmatlari (32,1 %) va safarlar (turizm) xizmatlari(14,6 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

**MEVA-
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARI
EKSPORTI**

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 22,1 mln. dollar qiymatli 46,4 ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2019- yilning mos davriga nisbatan 6,7 mln. AQSh dollarida pastlashish kuzatildi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 12,3 mln. AQSh dollariga teng 31,6 ming tonna sabzavot, shuningdek, 5,7 mln. AQSh dollari qiymatidagi 14,4 ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi 25,7 % ni tashkil etdi.

**MEVA-
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARI
EKSPORTI
(2020 yil
yanvar-
avgust,
mln. AQSh
dollari)**



Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qozog'iston (50,7 %), Turkiya (14,8 %), Rossiya Federatsiyasi (11,7 %), Xitoy Xalq Respublikasi (7,0 %) va Ukraina (2,9 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

MEVA -
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARINING
EKSPORT
GEOGRAFIYASI
(yanvar-
avgust)

Davlatlar	2019- yil			2020- yil		
	ming tonna	mln. AQSh dollari	ulushi*, % da	ming tonna	mln. AQSh dollari	ulushi*, % da
Qozog'iston	19,3	11,0	38,2	31,8	11,2	50,7
Turkiya	4,1	3,7	12,8	2,0	3,3	14,8
Rossiya Federatsiyasi	5,8	2,8	9,7	5,3	2,6	11,7
XXR	1,8	1,4	5,0	1,8	1,6	7,0
Ukraina	2,7	2,4	8,4	1,4	0,6	2,9
Turkmaniston	0,3	0,2	0,6	0,7	0,5	2,4
Tojikiston	1,1	0,2	0,6	0,5	0,4	1,8
Boshqa davlatlar	10,0	7,1	24,7	2,9	1,9	8,7

*-qiymat ifodasidan

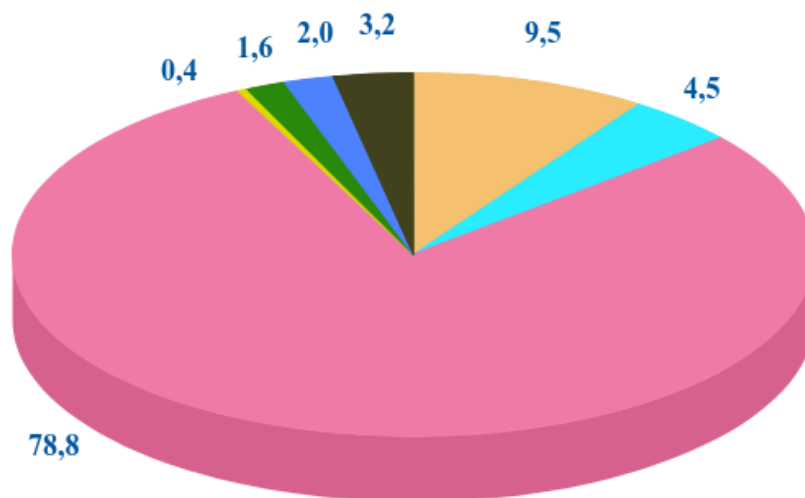
To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xomashyosi o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda 38,2 mln. AQSh dollarlik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 44,4 % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan, 51,0 % ga oshdi.

TO'QIMACHILIK
MAHSULOTLARI
EKSPORTI

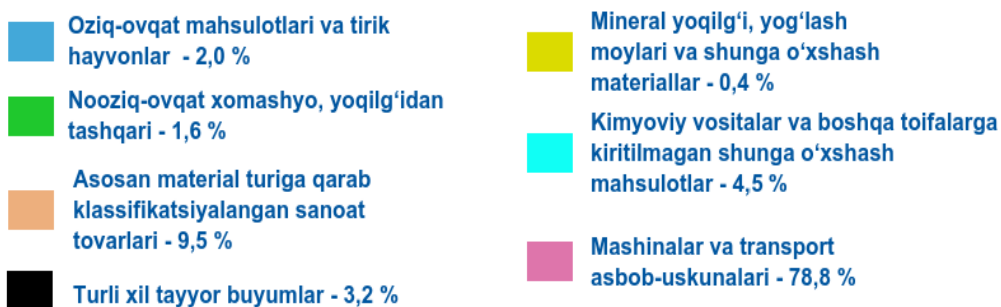
JIZZAX VILOYATINING IMPORTI (2020- yil yanvar-avgust)

2020- yil yanvar-avgust oylarida import hajmi 297,6 mln. AQSh dollarini va 2019- yilning mos davriga nisbatan 108,0 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (78,8 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (9,5 %), hamda kimyoviy vositalar (4,5 %) hisobiga to'g'ri keldi.



XSST BO'LIMI
BO'YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-avgust,
ulushi, % da)



Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-avgustida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 22,0 mln. AQSh dollariga oshdi va 297,6 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARDAN
IMPORT TARKIBI
(2020- yil
yanvar-avgust)**

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami import	297,5	16,6	280,9	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	234,4	1,8	232,6	78,9	11,2	82,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1,3	1,2	0,2	0,4	7,0	0,1
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	5,8	4,8	1,1	2,0	28,9	0,4
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	28,6	2,3	26,1	9,5	14,2	9,3
Turli xil tayyor buyumlar	9,5	0,2	9,3	3,2	1,4	3,3
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4,8	3,7	1,1	1,6	22,6	0,4
Xizmatlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	13,1	2,4	10,7	4,4	14,7	3,8

Importning eng katta ulushi, jumladan, mashinalar va transport asbob-uskunalar (11,2 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (14,2 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (14,7 %), turli xil tayyor buyumlar (1,4 %) MDH mamlakatlariga to'g'ri keladi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush asosan mashina va transport asbob-uskunalar (82,8 %) hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (3,8 %), hissasiga to'g'ri keladi.

XSST tarkibi	2019- yil yanvar-avgustiga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	108,0	32,6	125,0
shu jumladan:			
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	0,0	0,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	130,0	15,9	138,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	92,4	92,1	94,2
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	34,5	44,5	17,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	155,5	52,8	188,5
Turli xil tayyor buyumlar	50,8	25,1	52,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	30,9	27,9	49,0
Xizmatlar	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	75,6	79,2	74,8

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORTNING O'SISH SUR'ATLARI (2020- yil yanvar-avgust)

Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, 2019- yilning mos davriga nisbatan mashinalar va transport asbob-uskunalari importi 130,0 %, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari importi esa 155,5 % ni tashkil qildi.

**IMPORT TARKIBI
DINAMIKASI
(2020- yil
yanvar-avgust,
ulushi, % da)**

XSST tarkibi	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,7	2,5	0,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	52,3	65,4	78,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,1	0,5	0,4
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	14,4	6,1	2,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	10,0	6,6	9,6
Turli xil tayyor buyumlar	3,2	6,8	3,2
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	8,9	5,7	1,6
Xizmatlar	0,2	0,1	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	10,2	6,3	4,4

**XSTT BO'YICHA
IMPORT
QILINGAN
AYRIM TURDAGI
MAHSULOTLAR
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-avgust
2019- yil
yanvar-
avgustiga
nisbatan)**

Mahsulot nomi	Mln. AQSh dollari	O'zgarish sura'tlari, % da
Mashinalar va transport uskunalar	234,4	130,0
Avtomobililar (samolyotni o'z ichiga olgan holda)	7,6	67,2
Telekommunikatsiya, ovoz yozish va ovozni qayta ishlash uchun asboblari va uskunalar	50,3	53,9
Kantselyariya va ma'lumotlarni avtomatik qayta ishlash uskunalar	6,9	42,6 b.
Metallni qayta ishlash mashinalari	2,3	2,4 b.
Maxsus sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	149,3	2,3 b.
Maxsus bo'lmagan sanoat mashinalari va jihozlari n.e.c. va mashina qismlari n.e.c.	2,2	125,9
Boshqa transport uskunalar	10,1	3,0 b.
Boshqa joyda tasniflanmagan elektr mashinalari, asboblari va moslamalari va ularning elektr qismlari (shu jumladan boshqa joyda tasniflanmagan maishiy elektr jihozlari uchun elektr bo'lmagan qismlar)	3,1	3,5 b.
Energiya ishlab chiqaradigan mashinalar va uskunalar	1,3	92,4
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0
Neft, neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	1,3	108,9
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	5,8	34,5

**XSTT BO'YICHA
IMPORT
QILINGAN
AYRIM TURDAGI
MAHSULOTLAR
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-avgust
2019- yil
yanvar-
avgustiga
nisbatan)**

03 bo'limiga kiritilgan hayvonlardan tashqari tirik hayvonlar	0,0	39,4
Don va undan tayyorlangan mahsulotlar	1,3	1,7
Hayvonlar uchun ozuqa (pishirilgan dondan tashqari)	1,1	35,8
Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	0,0	14,5
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	0,1	37,3
Go'sht va go'sht mahsulotlari	0,3	28,7
Sabzavotlar va mevalar	0,6	12,7
Har xil ovqatlar va preparatlar	2,3	48,8
Baliqlar (dengiz sutemizuvchilar emas), qisqichbaqasimonlar, mollyuskalar va suvsiz umurtqasiz hayvonlar va undan tayyorlangan preparatlar	0,1	4,2
Sanoat mahsulotlari	28,4	155,5
Qog'oz, karton va qog'oz pulpa, qog'oz yoki karton buyumlar	0,2	64,1
Metall buyumlar n.e.c.	4,2	2,0 b.
Mantar va yog'och mahsulotlari (mebeldan tashqari)	0,2	8,6
Metall bo'lmagan mineral mahsulotlar n.e.c.	3,8	2,5 b.
Kauchuk buyumlar n.e.c.	0,6	2,9 b.
To'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar va boshqalar	5,1	149,0
Rangli metallar	5,9	169,3
Temir va po'lat	8,2	192,9
Har xil tayyor mahsulotlar	9,5	50,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan santexnika, isitish va yoritish moslamalari uchun bloklar, armatura va fiksajlar	3,4	23,8
Mebel va armatura, choyshablar, zambil, zambil tayanchlari, yostiqlar va shunga o'xshash to'ldirilgan mebellar	0,0	0,0
Kiyim va kiyim-kechak aksessuarlari	0,0	50,7
Boshqa joylarda tasniflanmagan har xil tayyor mahsulotlar	4,9	2,0 b.
Maxsus, ilmiy va nazorat qilish asboblari va n.e.c.	0,2	165,7
Fotosuratlar, uskunalar, sarf materiallari va optik mahsulotlar n.e.c. soat	0,0	0,0
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	0,1	3,0 b.
Tabiiy kauchuk (shu jumladan sintetik kauchuk va	0,9	47,4

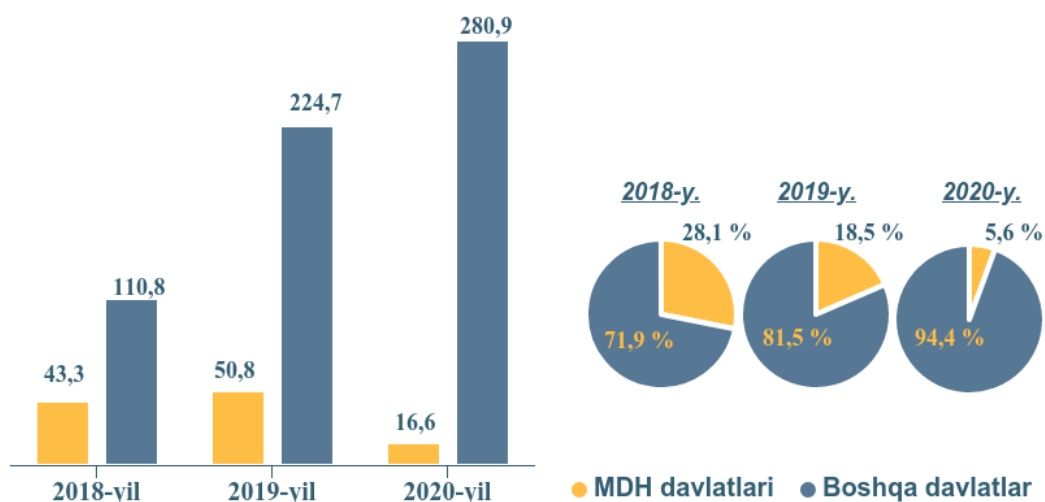
**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLAT-
LARDAN
TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-
avgust,
mln. AQSh
dollari,
ulush % da)**

qaytarilgan kauchuk)		
Mantar va yog'och	0,0	0,0
56-bo'limga kiritilmagan o'g'it xom ashyosi va mineral xom ashyo (ko'mir, moy va qimmatbaho toshlardan tashqari)	0,0	0,0
Hayvonot va o'simlik manbalari n.e.c.	0,0	0,0
To'qimachilik tolalari (ustki va boshqa taralgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (kalava yoki matoga qayta ishlanmagan)	0,0	0,0
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	13,1	75,6
Bo'yoqlar va taninlar va bo'yoqlar	2,3	117,9
Tibbiy va farmatsevtika mahsulotlari	3,7	47,8
Noorganik kimyoviy moddalar	2,2	4,3 b.
Organik kimyoviy moddalar	0,2	125,9
Boshlang'ich bo'lmagan shaklda plastmassa	0,8	85,9
Boshlang'ich shaklidagi plastmassalar	1,4	166,8
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlaridan tashqari)	2,3	46,7
Boshqa joylarda tasniflanmagan kimyoviy moddalar va mahsulotlar	0,1	104,1
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga oid vositalar, abraziv va yuvish vositalari	0,1	122,8

Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar importi hajmlarining kamayishiga sabzavot va mevalar (65,5 % ga pasaygan), donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar (98,3 % ga) importining kamayishi ta'sir qilgan.

Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar importi oshishiga esa, boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar (3,4 martaga) hamda organik kimyo moddalari (100,2 %) bevosita ta'sir etgan.

**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTIDAGI
YIGIRMATA
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
(yanvar-avgust)**



Hisobot davri yakunlariga ko'ra, import bo'yicha hamkor davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 35,8 % ulushi bilan Chexiyani (31,9 %) ortda qoldirgan holda, birinchi o'rinni egalladi.

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil	2020- yil	2019- yil
Xitoy Xalq Respublikasi	73,1	106,6	163,0	145,8	1	1
Chexiya	3,7	95,0	4323,5	2592,4	2	10
Litva	23,1	25,3	911,5	109,6	3	5
Turkiya	36,4	20,7	205,6	56,9	4	2
Rossiya Federatsiyasi	29,3	12,1	136,9	41,2	5	3

**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTIDAGI
YIGIRMATA
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
(yanvar-avgust)**

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil	2020- yil	2019- yil
Latviya	27,6	11,0	280,7	39,8	6	4
Koreya Respublikasi	20,3	8,9	773,7	43,7	7	6
Polsha	17,0	3,0	5129,4	17,5	8	29
Gongkong	0,4	2,9	65,2	812,2	9	9
Belarus respublikasi	5,5	2,1	751,9	39,0	10	38
Qozog'iston	11,1	1,4	64,9	12,8	11	8
Italiya	0,1	1,3	9,9	911,1	12	12
Eron	3,2	1,3	60,6	39,7	13	14
Germaniya	2,4	1,2	19,5	48,8	14	28
Gruziya	0,7	0,8	865,9	116,6	15	16
Hindiston	1,7	0,7	148,4	43,2	16	20
Avsrtiya	1,1	0,7	202,5	63,3	17	22
Turkmaniston	0,9	0,5	695,9	54,7	18	24
Bangladesh	0,5	0,4	94,8	92,1	19	31
Shvetsariya	0,7	0,3	392,9	43,2	20	25

2019- yil bilan taqqoslaganda import bo'yicha eng yuqori oltilikda Xitoy Xalq Respublikasi birinchilikka ko'tarildi.

2020- yil yanvar-avgust oylari yakuni bo'yicha Jizzax viloyati tomonidan 42 ta davlat bilan tovarlar importi amalga oshirildi.

**Jizzax viloyati
Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi.
Tel.:71-221-51-26**